TULCEA INDUSTRIALĂ...

URMARE DIN PAG. 1

acestei uzine și a celorlalte ce îi vor urma în perimetrul platformei, se va resimți și răsfrînge ca o puternică infuzie de clorofilă în viața materială și spirituală a municipiului și întregului județ. Astfel, orașul „poartă" a Deltei, așezat pe șapte coline la fel ca Roma, o va avea din acest an și pe a opta; pe cea industrială! Un sentiment de îndreptățită mîndrie patriotică ne face să reținem și faptul că, ponderea utilajelor, instalațiilor, aparatelor de măsură, control și comandă automată, în care electronica deține un rol hotărîtor (peste 50 000 de A.M.A.-uri), aparține tot creației tehnice din țară.

Efortul constructorilor Uzinei de alumină din Tulcea (antreprenor general: Trustul de construcții industriale Constanța, avînd ca subantreprize numeroase unități specializate din Capitală) pe drept cuvînt merită respect. Un argument în plus că avem dreptate: ei au construit Uzina de alumină într-un răstimp relativ „strîns", cam în numai 75—80 la sută din perioada afectată prin planul de investiție aceluiași scop, dincolo la Oradea unde — după cum se știe — s-a înălțat prima noastră uzină de acest fel; totodată, capacitatea de producție nou construită la Tulcea este cu 12 la sută mai mare și prezintă condiții de amplasament evident mai dificile, am mai aflat de la ing. **EREMIA DRACEA**, directorul Uzinei de alumină tulcene...

...Peisajul în care ne găsim este alb de nea și dominat de siluetele metalice ale instalațiilor montate în aer liber... Omul cu care stau de vorbă are 39 de ani, este voinic și înalt, și rîde cu poftă.

— De fiecare dată, cînd se bate primul țăruș, spune el, îmi place să fiu martor.

— De ce?

— Pentru că îmi place poezia. Îmi imaginez atunci cum vor arăta șantierele noastre după zece — cincisprezece ani.

— Și cum vor arăta?

— Frumos! Fața i se împurpură. Uite, acolo vor fi alei cu trandafiri, iar dincolo de grămezile acelea de pămînt, vor fi mozaicuri romane din flori...

Este directorul general al Trustului de construcții industriale Constanța, ing. **RADU SUMANU**. A mutat tot „statul major" al unității sale aici, la Tulcea. În fiecare zi, între orele 20 — 21, împreună cu specialiștii din subordine și cu instructorul comitetului județean de partid pentru platformă, **TUDOR PARFENIE**, face bilanțul activității de pe ultimele 24 de ore, și se decide asupra sarcinilor imediate pentru următoarele 48 de ore. Programul de lucru este clar și însuși de toată lumea, defalcat pe grafice de zi-lumină și zi-reflectoare. Pe șantier a instituționalizat următoarea practică: la lucrările cele mai dificile și în locurile de muncă cele mai grele, trebuie să participe obligatoriu directorul general al trustului, inginerul șef, toți ceilalți specialiști. În acest fel, de exemplu...

— Dar de ce sînteți îngrijorat, subit?

— Mi-e teamă să nu fi răcit, ieri, Datcu. Și i-am spus, doar, aseară, cînd am terminat lucrul, fac eu cinste cu coniacul, oricît, dar să nu mi te îmbolnăvești acuma că dai de bucluc cu mine.

Zîmbește.

— Datcu Ștefan a venit la lucru, îl înștiințează Tudor Parfenie.

E nevoie să intercalăm aici o scurtă paranteză. Cu o zi înainte, pe un ger sticlos, cei 15 bărbați din echipa comunistului **ȘTEFAN DATCU**, sub conducerea inginerului Radu Sumanu, montaseră la termocentrala uzinei aproape 200 tone betoane prefabricate, acoperind o hală de 720 m.p. la o înălțime de 20 m. În total, la acest obiectiv s-au pus în operă 160 000 m.c. betoane armate, monolit și prefabricat. De faimă asemănătoare se bucură, apoi, echipa de zidari condusă de comunistul **ȘTEFAN BLAJA**, toți tulceni care „au schimbat năvodul cu mistria".

Închidem paranteza pentru a dezvălui o informație pe care antreprenorul general ne-a comunicat-o „confidențial": în ansamblul lor lucrările de construcții-montaje, propriu-zise, de la uzina de alumină se vor finaliza pînă la 30 aprilie; iar pe fluxul tehnologic, în unele sectoare, încă din martie a.c.

— Unde v-a mai întîlnit reporterul, înainte de-a fi la Tulcea, tovarășe Sumanu?

Rîde.

— În toată țara.

Acolo, la „Poarta sărutului", cum se va numi — fără îndoială — și în viitor intrarea principală de la uzina de alumină din Tulcea, reporterul și-a transcris în carnetul de însemnări, în paginile fulguite, cîteva din obiectivele industriale la care au participat, pînă acum unii din cei cunoscuți de el pe șantier, fără însă de a avea pretenția că le-am transcris pe toate. Ordinea de notare este întîmplătoare, aceea în care i-a întîlnit — vreme de două zile — de dimineața și pînă seara, la locurile lor de muncă. Așadar, inginerul Radu Sumanu face ucenicie inginerească pe platforma industrială a Cetății de Scaun — Suceava. Acolo îl cunoaște pe actualul inginer șef al Trustului de construcții industriale Constanța, Mihai Gidei, pe atunci stagiar. Lucrează de atunci împreună și la etapa I a Uzinei de aluminiu din Slatina, apoi pe platforma industrială de la Brăila; bineînțeles, participă de asemenea la toate obiectivele industriale construite în ultimii ani la Constanța. De șase ani încoace, îl au alăturea de ei și pe decanul de vîrstă de pe șantier, pe inginerul mecanic de montaj utilaj chimic Petre Covalschi, de la Trustul de montaj utilaj chimic București. E lesne să ne imaginăm că a muncit pe multe șantiere. Ne-am îngăduit să glumim cu dînsul, pe seama pensionării. A pufnit în rîs și ne-a răspuns cu dezinvoltură: „Nici gînd!..."

...Să coborîm acum drumul în serpentine, către Dunăre, unde în amonte de frigoriferul oceanic și de portul comercial, inaugurat astă-toamnă, se construiește un nou chei, în lungime de peste 230 m, cu dane la care vor putea acosta, inclusiv nave maritime. La 45 m de mal, unde fluviul are 15 m adîncime, unde — indiferent de gerul care s-a lăsat — continuă „baterea" coloanelor din beton armat (o asemenea coloană are un diametru de doi metri și o lungime de 40 m., din care 30 m se presează în pămînt), i-am cunoscut pe inginerii **CONSTANTIN BOBÎLCĂ** și **COSTEL ASIEI**, pe maistrul **NICOLAE GHIBAN** și pe muncitorii **CONSTANTIN DUDĂU** și **NICOLAE ALICEANU**, șefi de echipe, bărbați dedați în construcții de acest fel; au o bogată experiență, dobîndită la făurirea minunatului pod de peste Dunăre, de la Giurgeni — Vadu Oii.

În peretele stîncos, vizavi, în punctul numit „groapa leilor" (veche carieră din care s-a scos piatră pentru construcția canalului Sulina), l-am cunoscut pe maistrul **TRAIAN DECUSEARĂ**, sub conducerea căruia se desfășoară realizarea stației de tratare a apei industriale și apei pentru cazanele cu abur. Fiecare metru de fundație de aici s-a săpat cu exploziv; vreme de patru luni. **„Rar se întîlnește pe șantiere atîta încordare de nervi și de voință"**, ne spune maistrul.

— Unde ți-au albit tîmplele, maistre?

— Unde în altă parte, decît pe șantiere: în 1948 la Chișcani; apoi la Săvinești și Roznov; apoi... tot șantiere și iar șantiere. Însă „groapa leilor" a vrut să-mi scoată sufletul! În 25 de ani, de cînd sînt constructor, cred că a fost cea mai grea lucrare condusă de mine. Important e altceva, însă, că am biruit și aici.

Urmăresc, în gînd, spirala vieții, mereu mai înaltele ei trepte pe care în scurgerea anilor se reîntîlnesc, pe fiecare nou șantier, constructorii. Și-mi vin aminte cuvintele tînărului comunist **ION CIORAN**, muncitor specialist, sondor, șeful unei brigăzi de instalații și montaje care a făcut minuni de hărnicie pe șantierul secției de compozoare. **„Fără pasiune, hotărît lucru că nu poți rămîne constructor. Meseria asta-i așa: întîi te momește, apoi te robește pe viață. Așa s-a întîmplat și cu mine. La început a fost șantierul combinatului de la Chișcani; apoi cel al uzinei de anvelope „Danubiana"; pe urmă Combinatul Siderurgic de la Galați, Combinatul chimic din Orașul Victoria, și mereu așa, șantiere după șantiere, la Aleșd, Cernavodă... Și acuma Tulcea. În cincinalul următor, s-ar putea să ne întîlnim în altă parte..."**

Neîndoios, așa se va întîmpla. Și nu va fi deloc o simplă coincidență că ne vom reîntîlni.

Sever UTAN

ADEZIUNEA ÎNTREGULUI POPOR

URMARE DIN PAG. 1

Urmărind materializarea ideilor Plenarei în răstimpul celor trei luni care au trecut din noiembrie și pînă acum, urmărind drumul acestor idei spre conștiința oamenilor, asistăm la minunata lor transformare într-o forță uriașă de acțiune care a cuprins întregul popor. Acest proces atestă în deplina sa plenitudine preocuparea partidului nostru, a conducerii sale, personal a tovarășului Nicolae Ceaușescu, de a acționa în așa fel încît să se înregistreze noi și noi izbînzi ale gîndirii creatoare, ale pasiunii în muncă, ale dorinței de mai bine a tuturor celor ce muncesc.

O ilustrare vie și cît se poate de convingătoare a acestui mod de a acționa în strînsă legătură cu masele, o constituie vizitele de lucru ale conducătorului partidului nostru în întreprinderi și instituții, dialogul permanent cu cei ce muncesc. Nu mai departe decît săptămîna trecută, o asemenea vizită făcută de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Uzina „Vulcan" și la Institutul „Proiect" București a prilejuit o rodnică analiză, la fața locului, a modului în care se traduc în viață indicațiile Conferinței organizației municipale de partid București, o examinare atentă cu muncitorii, specialiștii și cadrele de conducere, a modului cum se înfăptuiesc obiectivele stabilite după Plenara din noiembrie și cum se materializează programele de măsuri elaborate pentru buna desfășurare a activității în acest an.

Preocuparea constantă a partidului nostru, a conducerii sale față de modul în care se înfăptuiesc sarcinile stabilite de Congresul al X-lea și de Conferința Națională a partidului își găsesc expresia și în convocarea la 1 martie a Plenarei C.C. al P.C.R. În fața acestei plenare poporul nostru se prezintă muncind cu avînt, mîndru pe drept cuvînt că prin rezultatele din primii doi ani ai cincinalului România a reușit să urce noi trepte spre mai bine. Această legitimă mîndrie generează încrederea nestrămutată că putem, pe baza solidă a realizărilor obținute, înfăptui și mai mult. Avem încă mari rezerve care, fructificate cu chibzuință, gospodărește, ne pot asigura pași și mai mari și mai repezi spre țelul propus: cincinalul înainte de termen.

MONUMENTUL FEUDAL DE LA BUCIUMENI-BUFTEA

de Panait I. PANAIT

șef de secție la Muzeul de istorie a municipiului București

Mai există enigme?

Scăpată de zăgazurile lacului Buftea, Colentina își poartă molcom apele într-o albie largă, ocupată și acum de trestie și păpuriș. Este un peisaj puțin anacronic în imediata apropiere a unei vechi așezări pornită în ritm alert pe făgașul urbanizării ei. Dar mulți dintre cei care pășesc podețele din trunchiuri de lemn azvîrlite peste matcă știu că această înfățișare își trăiește ultima ei etapă după o dăinuire ce se pierde în negura istoriei. Căci și aici, **la Buftea, ca și pe întregul curs al riului Colentina, pînă la vărsarea lui în Dîmbovița, urmează să se producă metamorfoze impresionante. Proiectele sînt deja încheiate. O succesiune de mari ochiuri de apă: Zimbrul, Buftea, Flămînzeni, Buciumeni ș.a. vor modifica radical aspectul acestei zone, transformînd-o într-un plăcut loc de odihnă și agrement.** Unele terenuri vor fi acoperite cu apă, altele sînt destinate construirii de vile, restaurante, spații verzi și cum este firesc în acest prag de mari transformări cercetările se amplifică din toate punctele de vedere.

Din aceste motive încă din 1962 au început cercetările de suprafață în zona Buftea — Buciumeni. Un colectiv restrîns de cercetători ai Muzeului de istorie a municipiului București a prospectat ambele maluri ale riului. Datele obținute sînt prețioase atît privind urmele mai vechi de locuire cît și cele din epoca feudală. **S-a precizat astfel pe malul stîng al Colentinei vatra unui sat datînd din sec. X — XI, perioadă de încheiere a procesului formării limbii și poporului român. Așezarea de la Buftea face parte dintr-o mare aglomerare de sate feudale timpurii care gravitau, se pare, în jurul aceluia din centrul Capitalei de astăzi.**

Descoperiri extrem de prețioase s-au făcut pe malul drept al riului acolo unde mai dăinuie, într-un mod ciudat, un masiv ciot de zid aparținînd unei construcții feudale. Localnicii numesc acest monument mănăstirea Cîrna și țes în jurul ei legende în care se vorbește despre jefuiri străine, epidemii de ciumă, despre existența unor mari pietre funerare azvîrlite în mîlul riului din imediata apropiere. Se amintește și aici, ca și în alte zeci de locuri, despre existența unor tuneluri care pornesc spre fostele conace boierești. Dar ceea ce stîrnește o legitimă uimire este faptul că multe din aceste creații populare nu pot da nici o explicație privind începuturile lăcașului, numele ctitorului sau ale ctitorilor.

Analizat din punct de vedere arhitectonic, peretele înalt de cca. 4 m și lung cam tot atît este un veritabil mesaj al constructorilor sec. al XVI-lea. Tratarea fațadei cu șiruri de cărămizi orizontale distanțate prin grupuri de cărămizi verticale este cunoscută atît la ctitoria lui Mircea Ciobanul de la Curtea Veche cît și la singurul monument înălțat de Mihai Viteazul la București, aflat în buza Dealului Spirii.

În vederea clarificării datelor istorice, a planului construcției din care făcea parte acest vestigiu, au fost efectuate, în toamna tîrzie a anului 1972, unele săpături de sondaj. Terenul oferă condiții excelente de locuire fiind apărat de apele Colentinei și de codrii întinși de stejar amintiți în documentele vechi. Lucrările conduse de arheologul A. Ștefănescu, sprijinit de tînărul cerc de arheologie și istorie din Buftea, îndrumat de prof. N. Mercan, au scos la iveală date noi extrem de valoroase. **Este vorba de descoperirea urmelor unor locuințe din sec. III — IV e.n. amenajate din bîrne groase de lemn și dotate cu vase lucrate la roată sau cu mîna.**

Biserica mănăstirii Cîrna, de la care a mai rămas doar restul de zid, era un lăcaș cu plan treflat, cu diametrul lateral de 8 m, cu pereții groși de cca 1 m. Ea a fost lucrată numai din cărămidă bine arsă, fixată cu mortar extrem de rezistent. Aceste două materiale de construcție de bună calitate au permis, în fond, rezistența actualului monument, în ciuda intemperiilor și a timpului lung de rutină. Căci înălțat în sec. al XVI-lea lăcașul a căzut în paragină două veacuri mai tîrziu. Ce a determinat acest declin este greu de precizat în stadiul de față. Este anevoios deoarece documentele scrise privind un atare monument sînt aproape inexistente. Paradoxal ca fiind în imediata apropiere a Bucureștilor, pe un drum bătut spre Tîrgoviște, să dăinuiască o asemenea construcție despre care să nu se amintească aproape nimic. **Hrisoavele sec. al XVI-lea vorbesc însă cu precizie că aici se afla în acea vreme satul Mănești, una dintre cele mai vechi așezări domnești din apropierea reședinței voievodale de pe Dîmbovița.** Astfel un act din 15 iunie 1577 emis de Alexandru al II-lea Mircea conferă stăpînirea mănăstirii Sf. Troiță (viitoarea mănăstire Radu Vodă din București) asupra satului Mănești de pe Colentina „pentru că s-a aflat moștenire a doamnei mele de la bunicul meu Mihnea Vodă". Ca atare, încă de la începutul sec. al XVI-lea satul Mănești era proprietate domnească și nu este exclus ca el să fi aparținut și înaintașilor lui Mihnea cel Rău. Inventarul arheologic descoperit la cca. 300 m de monument vădește în mod cert existența unei vetre de locuire încă din sec. al XIV-lea. Apar numeroase fragmente de vase, discuri ornamentale, bucăți de chirpici de la pereții unor case făcute din paiantă. **Astăzi este cert faptul că satul Mănești a beneficiat de un lăcaș ridicat de unul din urmașii lui Mihnea Vodă cel Rău.** Obiectele de podoaba găsite în cele 22 de morminte studiate recent aparțin sec. al XVI-lea iar o monedă otomană, un aspru de argint, a fost emisă în vremea sultanului Seliman al II-lea. Cercelul în formă de coșuleț de argint, găsit în necropolă, se datează și el tot către mijlocul sec. al XVI-lea. Astfel știrile obținute prin săpături, permit stabilirea etapei de funcționare a acestei ctitorii domnești începînd cu a doua jumătate a sec. al XVI-lea. Era o construcție care se deosebea de lăcașele ridicate adeseori din lemn în împrejurimile Bucureștilor. În acest sens este de menționat faptul că în 1752, la cererea vel comisului Constantin Rîmniceanu, a luat ființă Odaia Bufteni, actualul oraș. Printr-un act emis la 20 iulie acel an se cerea învoirea domnitorului în vederea ridicării unei biserici de lemn, a patru chilii pentru dascălii școlii ce urma să se organizeze aici. **Astfel Buftea face parte din grupul modest de sate din apropierea Bucureștilor care au beneficiat de o școală sătească încă de la mijlocul sec. al XVIII-lea.**

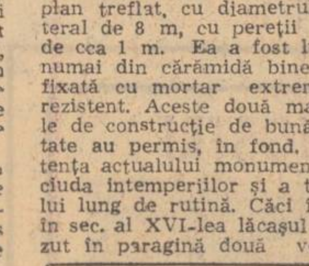

Cercel în formă de coșuleț din secolul XVI.

Știri scrise despre domneasca ctitorie a Măneștilor apar abia la sfîrșitul sec. al XVIII-lea. În memoriile sale istorice și geografice, publicate în 1778 în Germania, contele Bawer amintește două mici sate, Buftea și Foushar (probabil Buciumeni) vis à vis de care se află mănăstirea „Kryka". În schimb harta austriacă din 1791 punctează pe partea dreaptă a Colentinei, în locul actualului vestigiu, „Alte Kirche" dovedind că la acea dată monumentul era greu încercat. Mutarea satului, atenția scăzută pe care călugării radulioți au dat-o și acestei mănăstiri vechi, calamitățile naturale și poate unele jefuiri străine au dus lăcașul în stare precară. An de an ruina și-a pus pecetea nemiloasă peste zidurile ce amintesc splendidele monumente înălțate în orașul feudal din apropiere de către Mircea Ciobanul, Alexandru II Mircea sau Mihai Viteazul. **Monumentul de la Buciumeni — Buftea, o construcție complet necunoscută pînă de curînd, va fi supus, începînd cu campania anului 1973, unui studiu mai amănunțit.**

De la caz la caz

VEDETA

de Al. CORNESCU

Am fost zilele trecute la teatru, la o premieră. Piesa — așa și așa, mai mult bună decît slabă; spectacolul, la fel. Dar nu despre piesă și despre spectacol vreau să mă ocup în aceste rînduri, ci despre o anumită mentalitate.

Iată despre ce este vorba: Într-un rol cu puține replici am avut surpriza să văd pe un popular actor, popular datorită unor filme în care a jucat, pentru că pe scenele bucureștene n-a pătruns niciodată. Rolul, cum spuneam, mic, paznic doi sau cam așa ceva, dar de cîte ori se afla în scenă, chiar fără a rosti vreun cuvînt, polariza atenția spectatorilor printr-un gest, printr-o mișcare, printr-o exclamație. Încetul cu încetul, simțeam că acest paznic doi devine, în felul său și fără să vrea, personajul principal, în dauna — ce să-i faci! — celorlalte personaje pe care dramaturgul le-a înzestrat cu replici multe, acțiune și cîte altele. Talent, veți spune. Și așa e: mare talent...

Aflîndu-mă în stal alături de un alt actor al teatrului, l-am întrebat cum se face că interpretul acesta înzestrat și destul de cunoscut din filme, n-a putut pătrunde pînă acum pe nici o scenă bucureșteană. „Noi am vrut de mult să-l aducem, mi-a răspuns, dar nu s-a putut". „Cum, adică, nu s-a putut?" — am întrebat. Și am aflat că în consiliul artistic a fost pînă nu demult un actor pe același gen și că acesta, temîndu-se probabil de concurență, s-a opus ori de cîte ori cineva a propus angajarea celuilalt. Și cum era una din vedetele teatrului, nimeni n-a îndrăznit să-l supere și i-au făcut pe voie. Pînă cînd vedeta, dintr-un motiv sau altul, n-a mai făcut parte din zisul consiliu, cu aceasta cazul limpezindu-se de la sine.

Așadar, alături de dramele de pe scenă, se petrecuse o altă dramă, parcă ruptă și ea din viață, nu vi se pare? Dar nu o dramă de mantie și spadă. Nu. În acele piese cu cavaleri și mușchetari, adversarii se înfruntă deschis, își încrucișează spadele și cel mai bun să învingă!... În dramele la care mă refer confruntarea directă este ocolită cu meșteșug. Dacă cineva e bun și dispune de oarecare putere în colectivul său, de ce și-ar complica existența cu altul care, la o adică, ar putea fi chiar mai bun ca el? Emulația, desigur, e un cuvînt care sună frumos. Din moment ce sună frumos, par să spună unii, de ce să-l mai aplicăm, însă, și în viața cea de toate zilele?! De ce să împartă succesul, gloria, poziția și poate că unele avantaje materiale, cu cel ce-și așteaptă rîndul afară? E mai ușor să-ți păstrezi locul de fruntaș cînd lipsesc combatanții care să ți-l dispute.

Aceasta e piesa, în care rolul, deocamdată, e de paznic doi. Dar mutați, vă rog acțiunea în unele colective știute de dumneavoastră. Poate veți găsi și acolo vreun paznic trei sau patru sau cinci, ale cărui aspirații, posibilități și talente ar putea clinti din loc unele inerții, dacă s-ar măsura în luptă dreaptă cu vedeta de pînă mai ieri...

LUMEA CA LUME

URMARE DIN PAG. 1

tare, ca reprezentanți ai binelui, ai dreptății și ai adevărului, e participarea concretă la programul de luptă și de muncă al partidului. Cu toate greutățile existente, cu toate necazurile pe care viața ni le așează în cale, n-avem decît o șansă de realizare: să participăm la acest frumos și sever vis al națiunii.

UN POET SERIOS

Se numește Cornel Brahaș, e muncitor la Sibiu și a publicat la Editura „Cartea Românească" primul său volum „Întors". Este un debut excepțional. Sînt bucuros să fi vegheat, acum un an, în *Cenaclul Revistei Luceafărul* lansarea acestui poet.

Într-un moment, în care prea mulți poeți rămîn niște soldați ai nimicului și umplu viața literară cu o jale mimată și creponată, acest tînăr poet din Sibiu dă un exemplu de poezie patriotică și de seriozitate a gîndirii lirice. Încă nu în întregime desprins de magma care l-a creat ca poet, Brahaș știe din cînd în cînd, să cînte pur, să cînte convingător. Păcat că nu sînt destule instrumente, în viața literară, pentru a detecta rapid și eficient acest caz de poet tînăr ce poate fi, pînă la urmă, un exemplu pentru generația sa. Și poate și pentru alte generații. Sigur, procesul de limpezire estetică e în curs, sigur Cornel Brahaș nu e decît la începutul unui destin literar. Dar, sătul de maculatura estetizantă a momentului, eu salut cu bucurie această naștere a unui poet care știe în ce țară și în ce timp trăiește. Ascultați-l:

„ANOTIMPURI FRUMOS SUPRAPUSE

Ți-e imposibil să treci prin România / cu ușurința-n priviri / Și România trebuie traversată / trebuie traversată fără grabă / de la un capăt la altul — /, ca Om. / Să lași avioanele să se ascundă-n păsări; / Vapoarele să se scufunde-n pești, / automobilul din cai să ne urmărească / și pe jos să traversezi România — / ca Om. / Ți-e imposibil să treci prin țara / confundată cu pămîntul ei / fără bogăție-n priviri".

Un poet care vrea să vadă România ca Om. Vocea lui se va mai auzi.

PIETÁ

Pietá seamănă cu lumea.
Într-o lume ciobită de
atîtea acte demențiale
Pietá era firesc să fie lovită
De un act demențial.
Nebunul i-a rupt brațul
Nebunul i-a spart nasul
Pietá
Seamănă
Cu lumea, cum arăta ea,
imediat
După cel de-al doilea
război mondial.
Pietá întreagă
Într-o lume ciobită
E de neconceput
E ca și cum
Ai pune un bloc de gheață
Într-o baie de aburi
Pietá seamănă cu lumea
Și, dacă pînă azi,
Acel nebun
Nu o lovise,
E pentru că el își
exercita puterea
Asupra unor lumi mai largi.
Încă din clipa nașterii,
spre Pietá
Plecaseră o mie de nebuni.
Care n-au nimerit-o.

O, Pietá a fost mereu
Într-o primejdie.
Pe o planetă bombardată
Ce mai contează
Nasul ei ciobit?
Restaurați, restaurați
Această Pietá,
Dar mai înainte, totuși,
Este urgent pămîntul să-l
restaurați.
Multe mai sînt de așteptat
De la nebunii lumii
Multe statui cădea-vor
încă victimă
Acceselor de paranoia
Ale războinicilor...

O, Pietá,
Cu lacrimi sfărîmate
O, Pietá,
Braț rupt
Dar parcă totuși cel mai
mult mă doare
Să văd un braț de om
rupîndu-se.

Din Pietá n-a mai rămas
nimic
Decît un soclu care-i el
însuși ciuruit
Soclul pămîntului.

O, Pietá,
Pămîntul e o tristă Pietá
Ce nu și-a identificat
deplin profanatorii.

Și ce-i la rangul
Unei statui ciobirea
Este la rangul pămîntului
Bombardamentul.
Războaiele și bolile
Nu sînt decît o ridicare-n
rang
A ceea ce nebunul acela
a făcut
Năpustindu-se pe statuie.

Și, dacă e să fim miloși,
Dacă e demn să plîngem
Rănita Pietá
Atunci, întîi de toate,
Să ne gîndim la lume
Să cercetăm pămîntul
Rănit de-atîtea ori
Cînd în demență pură
Trecură peste el
Fascism, dictat și crimă,
Cum s-a zvîrlit nebunul
Pe dulcea Pietá.

O, este soarta noastră
Nimic mai mult decît
Rănita, regăsita și sfînta
Pietá.

Dar poate că această
Statuie merita
Să se întîmple totul
Ce s-a-ntîmplat cu ea,
Așa cum unii sculptori
N-au terminat ceva
Și vin să taie alții
Ca spre a termina.

Ce s-a-ntîmplat cu biata
statuie
Poate că-i inclus
În prețul mare al duratei ei
Poate că era nevoie
Pentru viitor
De rănile acestea
Pentru a arăta
Că lumea e de-a pururi
Rănită Pietá.

SUSPECȚII SUSPICIOȘI

Acolo unde drumurile se întîlnesc cu drumuri, prin locuri mai umbrite, la colțuri igrasioase, ne e dat să întîlnim o specie agresivă și degradată de mamifere: *suspecții suspicioși.* Merg nițel cam cocoșați și te privesc ca pe-un dușman, orice ai face. Ei nu fac nimic altceva decît să atragă atenția. *„Eu vă atrag atenția. Eu vă atrag atenția, cu toată modestia vă atrag atenția. Cu toată osîrdia vă atrag atenția. Fiți foarte atenți cu cutare. Să știți că nu e de glumă. Eu vă atrag atenția..."* Suspecții suspicioși. Au în vine rezervație de șopîrle în loc de sînge și creează suspiciune, pentru a nu fi întrebați eventual ce meserie au, cu ce se ocupă. Sînt cumpliții paraziți ai unei rămășițe din vremuri apuse: suspiciunea. Trăiesc clevetind și respiră în delațiune. Ar semăna cu niște bufnițe, dacă n-ar fi veninoși ca șerpii de junglă. Lîngă mîna primului ieșit în cale și pot fi văzuți exersînd figura asta, cu fața îngropată în mănușa notarului din sectorul lor. Fac pe vigilenții, dar nu știu pe ce lume sînt. Viața-i aruncă încet-încet de pe scena socială, undeva, la periferie. De acolo strigă, nădușind, șoaptele lor indecente și dătătoare de suspiciune. Se înmulțesc prin clevetire și se hrănesc cu „cazuri". La noi nu mai au aproape nici o trecere. Căci la noi e nevoie de muncă, de fapte, nu de clevetitori, nu de „babe ale suspiciunii" și de cucuvele cîrîitoare care, în loc să pună mîna să facă o treabă, atrag, toată ziua bună ziua, atenția.

Am văzut, în vremea din urmă, un asemenea individ. Clevetea obscur, „atrăgea atenția". Am vrut să mă îndrept spre el, să-l ajut să se țină pe picioare cînd vorbea, că-l clătinau vorbele și-l zguduia tocul cu care „atrăgea atenția", dar mi-a fost frică să nu respir prea tare peste el și să-l ridic de pe scaun, să-l ia vîntul și să-l ducă împrejurul pămîntului, cu toată suspiciunea bolnavă pe care vrea să ne-o sădească în suflete. Mi-a fost milă de el și, probabil că din mila mea și-a altora, se hrănește durata lui. Bietul mamifer clevetitor e însă speriat de faptul că, în durerosul proces de degradare care l-a cuprins, înainte de a redeveni amobă, va trebui să fie pasăre și să-și urmeze destinul de labil și neobosit călător. Deocamdată cîrîie.

Adrian PAUNESCU

FOTOGRAFIILE CITITORILOR NOȘTRI

Haina iernii

Dumitru ANDREI — București

SĂPTĂMÎNA LA TELEVIZIUNE

DUMINICĂ 25 FEBRUARIE

PROGRAMUL I: 8.00 Gimnastica pentru toți. 8.15 Pentru sănătatea dv. 8.30 Cravatele roșii. 10.00 Viața satului. 11.00 Marțian Negrea la 80 de ani. 12.00 De strajă patriei. 12.30 Emisiune în limba maghiară. 14.00 Telex. 14.05 Avanpremiera. 14.10 Campionatul mondial de săniuțe. 14.45 Moment folcloric. 15.00 „Bunicul și bicicleta". 15.15 „Număr în serie". 15.30 Invitatul emisiunii. 15.45 „Ți-am adus un mărțișor". 16.00 „Aventurile familiei Mézga". 16.30 Încotro „alunecă" schiul românesc. 16.50 De vorbă cu actorul american Cliff Roberson. 17.15 Muzică ușoară. 17.30 Spectacolul lumii. 18.10 Pierduți în spațiu. 18.55 Vetre folclorice. 19.20 1001 de seri. 19.30 Telejurnal. 20.10 O prezență românească pe trei continente. 20.30 Varietăți... fără mănuși. 22.30 Telejurnal. 22.40 Duminica sportivă. PROGRAMUL II: 12.30 Formația „Concertino". 12.40 „Aventuri în epoca de piatră". 13.05 Baritonul David Ohanesian. 13.15 „Invincibilul Mighty Mouse". 13.20 Moment coregrafic. 13.30 Jazz — stiluri — personalități. 13.55 „Masca" după A.P. Cehov. 14.08 Mozaic pe 16 mm. 14.20 În lumea operetei. 14.35 Zoo.. 14.45 Melodii de ieri și de azi. 20.10 Cucurigu și cotcodac. 20.40 Caleidoscop cultural-artistic. 21.00 „Viața scurtă", dramă lirică de Manuel de Falla. 22.05 Telex tehnico-științific. 22.15 Mannix.

LUNI 26 FEBRUARIE

PROGRAMUL I: 17.30 Curs de limbă franceză. 18.00 Telex. 18.05 Azi, în județul Prahova. 18.20 Căminul. 19.00 Scena. 19.20 1001 de seri. 19.30 Telejurnal. 20.00 Cîntecul săptămînii. 20.05 „D.M.H." — Direcția mișcării hîrtiilor. 20.45 „Piatra lunii". 21.30 Revista literară TV. 22.30 24 de ore. 22.50 Stadion. PROGRAMUL II: 20.00 Avanpremiera. 20.05 Delfinul Flipper. 20.30 Dans și muzică de pretutindeni. 21.00 Gîzele Deltei. 21.30 Filmul artistic „Tutunul".

MARȚI 27 FEBRUARIE

PROGRAMUL I: 9.00 Teleșcoală. 10.00 Telex. 10.10 Avanpremieră. 10.15 Teleenciclopedia. 10.55 Moment coregrafic. 11.15 Telecinemateca pentru copii. „Ghinionistul", seria a II-a. 12.25 „Pe-un picior de plai". 12.45 52 de inițiative în 52 de săptămîni. 13.00 Telejurnal. 15.00 Lecții TV. pentru lucrătorii din agricultură. 17.30 Curs de limba rusă. 18.00 Telex. 18.10 Tehnic-Club. 18.40 Panoramic științific. 19.20 1001 de seri. 19.30 Telejurnal. 20.00 Cîntecul săptămînii. 20.05 Reflector. 20.20 Teatru: „Agent dublu" de Ștefan Berciu. 21.50 Poșta TV. 22.05 24 de ore. 22.30 Gala maeștrilor. PROGRAMUL II: 20.00 Seară pentru tineret.

MIERCURI 28 FEBRUARIE

PROGRAMUL I: 9.00 Curs de limbă engleză. 9.30 De la alfa la omega. 10.00 Telex. 10.10 Prim-plan: dr. ing. Attila Palfalvi. 10.35 Barzi și rapsozi. 10.45 Azi în județul Prahova. 11.00 Revista literară TV. 12.00 Serialul „Pe urmele lui Caplja". 13.00 Telejurnal. 17.30 Curs de limba germană. 18.00 Telex. 18.15 Întrebări și răspunsuri. 18.40 Cîntă Dorin Anastasiu. 19.00 Timp și anotimp în agricultură. 19.20 1001 de seri. 19.30 Telejurnal. 20.00 Cîntecul săptămînii. 20.05 Teleobiectiv. 20.20 Telecinemateca. Ciclul Ingrid Bergman. Filmul „Lumina de gaz". 22.20 24 de ore. 22.40 Campionatele mondiale de patinaj artistic — proba de perechi. PROGRAMUL II: 20.00 Dr. M. Ciucă. 20.30 Program de circ. 20.40 Agenda. 20.50 Portativ '73. 21.30 Bucureștiul necunoscut! 21.50 Cîntece și jocuri populare. 22.10 „Piatra lunii".

JOI 1 MARTIE

PROGRAMUL I: 9.00 Curs de limbă franceză. 9.30 Prietenii lui Așchiuță. 10.00 Telex. 10.10 Tehnic-club. 10.40 Bucureștiul necunoscut. 11.00 Filmul „Lumina de gaz". 12.55 Teleobiectiv. 13.15 Telejurnal. 16.00 Teleșcoală. 17.30 Emisiune în limba maghiară. 18.30 Telex. 18.40 Muzica. 19.10 Muzica populară. 19.20 1001 de seri. 19.30 Telejurnal. 20.00 Cîntecul săptămînii. 20.05 Retrospectivă Walt Disney. 20.30 Tinerii despre ei înșiși. 21.05 Floarea din grădină. 22.00 24 de ore. 22.15 Itinerar cehoslovac. 22.30 Campionatele mondiale de patinaj artistic — proba individuală feminină. PROGRAMUL II: 17.30 Agenda. 17.40 Pagini muzicale de mare popularitate. 18.10 Pierduți în spațiu. 19.00 Municipalitatea răspunde bucureșteanului. 19.20 1001 de seri. 19.30 Telejurnal. 20.00 Concertul orchestrei simfonice a Radioteleviziunii. 22.00 Biblioteca pentru toți.

VINERI 2 MARTIE

PROGRAMUL I: 9.00 Curs de limbă rusă. 19.30 Jules Verne. 10.00 Telex. 10.10 Biblioteca pentru toți. 10.55 Avanpremiera. 11.00 Istoria filmului sonor. 12.30 Muzică populară din Țara Zarandului. 12.40 Municipalitatea răspunde bucureșteanului. 13.00 Telejurnal. 16.00 Teleșcoală. 17.30 Curs de limbă engleză. 18.00 Telex. 18.15 Protecția muncii în industria alimentară. 18.35 La volan. 18.50 Transporturile auto — verigă importantă a activității economice și a serviciilor pentru populație 19.20 1001 de seri. 19.30 Telejurnal. 20.00 Cîntecul săptămînii. 20.05 Prim-plan: Mircea Ungureanu. 20.30 Filmul „Iubita celor aleși". 22.10 24 de ore. 22.30 Campionatele mondiale de patinaj artistic — proba de dans. PROGRAMUL II: 18.00 Telex. 18.05 Telecinemateca pentru copii: „Vrăjitorul". 19.30 Telejurnal. 20.00 Avanpremiera. 20.10 Ansambluri folclorice. 20.40 Revista economică TV. 21.10 Marțian Negrea. 22.00 Telerama. 22.30 Cărți și idei.

SÎMBĂTĂ 3 MARTIE

PROGRAMUL I: 9.00 Curs de limba germană. 9.30 Teatrul poveștilor. 10.00 Telex. 10.10 Ansambluri folclorice. 10.40 De vorbă cu gospodinele. 11.00 Selecțiuni din emisiunea „Promenada duminicală". 12.35 Cărți și idei. 13.00 Telejurnal. 16.00 Telex. 16.05 Noul „Cod al muncii". 16.20 Muzică populară. 16.30 Emisiune în limba germană. 18.15 Ritm, tinerețe, dans. 19.05 Recital de autor. 19.20 1001 de seri. 19.30 Telejurnal. 20.00 Cîntecul săptămînii. 20.05 Autocontrolul — o valoroasă inițiativă muncitorească. 20.20 Teleenciclopedia. 21.00 Mannix. 21.50 La Amza vine un... biban. Spectacol umoristic-muzical. 22.30 Telejurnal. 22.40 Gala laureaților „Săptămîna top '72". 23.00 Campionatele mondiale de patinaj artistic. Proba individuală masculină. PROGRAMUL II: 16.00 Agenda. 16.10 Armonii intime. 16.50 Azi și mîine. 17.00 Avanpremiera. 17.10 La poalele Semenicului. 17.30 Reporterii noștri peste hotare. 18.00 Filmul „Începutul".